

Hà Tĩnh, ngày 04 tháng 5 năm 2019

HƯỚNG DẪN

tuyên truyền kỷ niệm 50 năm thực hiện Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh (1969-2019) và kỷ niệm 50 năm Ngày mất của Người (02/9/1969-02/9/2019)

Thực hiện Hướng dẫn số 90-HD/BTGTW ngày 10/4/2019 của Ban Tuyên giáo Trung ương, ngày 10/4/2019 về tuyên truyền kỷ niệm 50 năm thực hiện Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh (1969-2019) và kỷ niệm 50 năm Ngày mất của Người (02/9/1969 - 02/9/2019), Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy hướng dẫn công tác tuyên truyền như sau:

I. MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Mục đích

- Thông qua công tác tuyên truyền nhằm ôn lại và tiếp tục khẳng định giá trị lý luận, thực tiễn sâu sắc của Di chúc; thể hiện sự tôn kính và lòng biết ơn sâu sắc đối với Chủ tịch Hồ Chí Minh; đánh giá, tổng kết những thành tựu, bài học kinh nghiệm và biểu dương tập thể, cá nhân điển hình trong 50 năm thực hiện Di chúc của Người; qua đó góp phần khắc sâu và thực hiện có hiệu quả tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, xây dựng Đảng và hệ thống chính trị trong sạch vững mạnh, phát huy sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc và sức mạnh thời đại, xây dựng một nước Việt Nam dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh.

- Đẩy mạnh các hoạt động tuyên truyền, kỷ niệm góp phần củng cố và bồi đắp niềm tin của nhân dân với Đảng; cổ vũ các phong trào thi đua yêu nước, quyết tâm hoàn thành mục tiêu, nhiệm vụ Nghị quyết Đại hội XII của Đảng, Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ XVIII, Nghị quyết Đại hội Đảng các cấp đề ra, góp phần hoàn thành ước nguyện thiêng liêng, cao cả của Chủ tịch Hồ Chí Minh trước lúc đi xa.

2. Yêu cầu

- Việc tổ chức các hoạt động bảo đảm trang trọng, thiết thực, hiệu quả với nhiều nội dung và hình thức mới, có sức lan tỏa sâu rộng, gắn với tuyên truyền, kỷ niệm các ngày lễ lớn, các sự kiện lịch sử quan trọng trong năm 2019; nhất là kỷ niệm 129 năm Ngày sinh chủ tịch Hồ Chí Minh (19/5/1890), kỷ niệm 62 năm ngày Bác Hồ về thăm Hà Tĩnh (15/6/1957 - 15/6/2019) đặc biệt là kỷ niệm 74 năm Ngày Cách mạng Tháng Tám thành công và Quốc khánh nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam, gắn với tuyên truyền thực hiện các chỉ thị, nghị quyết của Đảng, các sự kiện quan trọng của đất nước.

- Cần vận dụng thiết thực ý nghĩa, nội dung chủ đề Kỷ niệm với nhiệm vụ cụ thể của từng cơ quan, đơn vị, từng lĩnh vực công tác trong ngành để xây dựng kế hoạch và tổ chức phát động thi đua với các nội dung thiết thực, có mục tiêu, chỉ tiêu, thời gian cụ thể. Việc triển khai các nội dung phong trào thi đua phải đảm bảo trang trọng, sáng tạo, hiệu quả, có tác dụng giáo dục sâu sắc, nhằm thu hút được sự tham gia của đông đảo cán bộ, đảng viên và nhân dân trong tỉnh; tránh phô trương, hình thức.

II. NỘI DUNG TUYÊN TRUYỀN

1. Tuyên truyền nội dung Di chúc, khẳng định ý nghĩa, giá trị lý luận và thực tiễn sâu sắc của tư tưởng Hồ Chí Minh trong bản Di chúc, nhất là về Đảng cầm quyền, bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau, chăm lo đời sống nhân dân và phát huy tinh thần đoàn kết quốc tế; đồng thời nêu bật tâm nguyện, tình cảm, niềm tin, trí tuệ và trách nhiệm vô cùng lớn lao của Chủ tịch Hồ Chí Minh đối với Tổ quốc và nhân dân.

2. Tôn vinh và tri ân sâu sắc công lao, cống hiến vĩ đại của Chủ tịch Hồ Chí Minh đối với cách mạng Việt Nam; khẳng định cuộc đời, sự nghiệp, tư tưởng và đạo đức Hồ Chí Minh luôn sống mãi trong tâm trí mỗi người dân Việt Nam, soi đường dẫn dắt sự nghiệp cách mạng của Đảng và đất nước đi đến thắng lợi.

3. Tuyên truyền những thành tựu to lớn, bài học rút ra qua 50 năm thực hiện Di chúc. Trong đó, tập trung tuyên truyền thắng lợi vĩ đại trong sự nghiệp đấu tranh giải phóng hoàn toàn miền Nam, thống nhất đất nước và những thành tựu trong sự nghiệp đổi mới, hội nhập quốc tế mà Đảng và nhân dân ta đang tiến hành. Làm rõ những kết quả đạt được sau gần 4 năm thực hiện Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII của Đảng và 3 năm thực hiện Chỉ thị 05-CT/TW của Bộ Chính trị về "Đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh". Khẳng định toàn Đảng, toàn dân, toàn quân ta quyết tâm phấn đấu thực hiện thắng lợi Di chúc thiêng liêng và con đường cách mạng mà Đảng ta và Chủ tịch Hồ Chí Minh đã lựa chọn, "xây dựng một nước Việt Nam hòa bình, thống nhất, độc lập, dân chủ và giàu mạnh".

4. Tuyên truyền nhân rộng các mô hình hay, cách làm sáng tạo, hiệu quả, đồng thời biểu dương tập thể, cá nhân điển hình trong thực hiện Di chúc và Chỉ thị 05-CT/TW của Bộ Chính trị; đề xuất nội dung và giải pháp mới, góp phần vận dụng sáng tạo có hiệu quả tư tưởng Hồ Chí Minh trong sự nghiệp đổi mới đất nước và hội nhập quốc tế; đấu tranh, phản bác những thông tin, quan điểm sai trái, xuyên tạc, chống phá Đảng, Nhà nước và phủ định ý nghĩa, giá trị lý luận, thực tiễn của tư tưởng Hồ Chí Minh nói chung và Di chúc nói riêng.

5. Phản ánh đầy đủ không khí phấn khởi, tin tưởng, thi đua yêu nước và các hoạt động tuyên truyền, kỷ niệm sự kiện diễn ra ở các cấp, ngành, đoàn thể từ tỉnh tới cơ sở; chú trọng tới các hoạt động, kỷ niệm lớn của tỉnh, của các địa phương, đơn vị.

III. CÁC HOẠT ĐỘNG TUYÊN TRUYỀN

- Tổ chức sinh hoạt chính trị kỷ niệm 50 năm thực hiện Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh và kỷ niệm 50 năm Ngày mất của Người (02/9/1969 - 02/9/2019) kết hợp với sinh hoạt chuyên đề học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh trong năm 2019.

Nội dung sinh hoạt chính trị: Sinh hoạt trong Đảng, chính quyền, đoàn thể từ cấp tỉnh đến cấp cơ sở để ôn lại nội dung, giá trị, ý nghĩa Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh; tiến hành đánh giá, làm rõ những thành tựu, bài học rút ra qua 50 năm thực hiện Di chúc và 3 năm thực hiện Chỉ thị 05-CT/TW của Bộ Chính trị; đề ra các giải pháp tiếp tục thực hiện có hiệu quả Di chúc và Chỉ thị 05- CT/TW của Bộ Chính trị.

Hình thức sinh hoạt:

+ Đối với các chi bộ Đảng, tổ chức sinh hoạt chuyên đề từ tháng 6 đến tháng 9/2019 gắn với tọa đàm chuyên đề “Trách nhiệm nêu gương của người đứng đầu trong học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh” theo Kế hoạch số 165-KH/TU ngày 16/4/2019 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy.

+ Đối với các cấp chính quyền: Tùy theo tình hình, điều kiện cụ thể triển khai sinh hoạt theo các nội dung trên bằng các hình thức phù hợp, gắn với việc thực hiện Chỉ thị số 27/CT-TTg ngày 08/9/2016 của Thủ tướng Chính phủ về “Đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh”.

+ Đối với các tổ chức cơ sở thuộc Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội: Đưa vào nội dung sinh hoạt chi đoàn, chi hội.

- Tổ chức hội nghị sơ kết 3 năm thực hiện Chỉ thị 05-CT/TU của Bộ Chính trị gắn với vinh danh các điển hình tiên tiến trong học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; kết hợp thực hiện Quy định số 08-QĐi/TW, ngày 25/10/2018 của Ban Chấp hành Trung ương và Quy định số 890-QĐi/TU, ngày 05/3/2019 của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh về “Trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên, trước hết là Ủy viên Ban Thường vụ Tỉnh ủy, Ủy viên Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh và cán bộ chủ chốt các cấp”.

- Thực hiện có hiệu quả chuyên đề học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh năm 2019 của tỉnh: “**Xây dựng ý thức tôn trọng nhân dân, phát huy dân chủ, đẩy mạnh phát triển kinh tế - xã hội, xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh**” tạo động lực thúc đẩy hoàn thành nhiệm vụ chính trị năm 2019 và những năm cuối nhiệm kỳ 2015 - 2020.

- Gặp mặt biểu dương các điển hình tiên tiến học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh.

- Triển lãm hoặc trưng bày chuyên đề tại các Trung tâm Văn hóa, Bảo tàng, Thư viện, Khu lưu niệm về Chủ tịch Hồ Chí Minh,... Nội dung triển lãm, tập trung giới thiệu những hình ảnh, kỷ vật thiêng liêng về Bác Hồ kính yêu; những thành tựu, kết quả của địa phương qua 50 năm thực hiện Di chúc và 3 năm thực hiện Chỉ thị 05-CT/TW của Bộ Chính trị.

- Mỗi huyện, thành phố, thị xã xây dựng ít nhất một công trình kinh tế - xã hội có ý nghĩa chào mừng kỷ niệm; tổ chức các hoạt động dân gian, dân hoa, báo công, tưởng niệm tại khu lưu niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh.

- Các tổ chức, ban, ngành đoàn thể tổ chức các hoạt động kỷ niệm 50 năm thực hiện Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh gắn với việc thực hiện lời dạy của Người đối với tổ chức, ngành mình.

Ngoài các hoạt động nêu trên, tùy theo tình hình cụ thể, có thể lựa chọn các hình thức tuyên truyền, kỷ niệm khác, như: phát động phong trào thi đua; tổ chức thi tìm hiểu về Di chúc, về tư tưởng Hồ Chí Minh, về cuộc đời sự nghiệp của Chủ tịch Hồ Chí Minh; sáng tác và quảng bá các tác phẩm văn học - nghệ thuật; tổ chức các hoạt động văn hóa - thể thao; xây dựng và chiếu phim về Chủ tịch Hồ Chí Minh; tổ chức Lễ dân gian, báo công với Bác;...

Thời gian tổ chức sinh hoạt chính trị: Tập trung triển khai từ tháng 5 đến tháng 11/2019, cao điểm trong quý III/2019.

Tài liệu tuyên truyền: Đề cương tuyên truyền kỷ niệm 50 năm thực hiện Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh (1969-2019) do Ban Tuyên giáo Trung ương - Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy biên soạn.

IV. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy

- Hướng dẫn các hoạt động tuyên truyền, kỷ niệm sự kiện lịch sử nêu trên; ban hành đề cương của Ban tuyên giáo Trung ương - Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy đến các địa phương, đơn vị để phục vụ công tác tuyên truyền.

- Tham mưu Ban Thường vụ Tỉnh ủy tổ chức Hội nghị sơ kết 3 năm thực hiện Chỉ thị 05-CT/TU của Bộ Chính trị và vinh danh các điển hình tiên tiến trong học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh ở cấp tỉnh.

- Nắm bắt tình hình dư luận xã hội trước, trong và sau chuỗi hoạt động kỷ niệm 50 năm thực hiện Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh và kỷ niệm 50 năm Ngày mất của Người.

- Chỉ đạo, định hướng thông tin cho các cơ quan báo chí địa phương và Trung ương đóng trên địa bàn tập trung tuyên truyền về các hoạt động kỷ niệm.

- Theo dõi, đôn đốc, kiểm tra các huyện, thành, thị ủy, đảng ủy trực thuộc trong triển khai thực hiện công tác tuyên truyền, kỷ niệm.

- Chỉ đạo các cơ quan, đơn vị tăng cường công tác đấu tranh, phản bác các luận điệu xuyên tạc, quan điểm, thông tin sai trái, thù địch.

2. Các huyện, thành, thị ủy, đảng ủy trực thuộc, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội cấp tỉnh

- Xây dựng kế hoạch cụ thể, triển khai tại địa phương, đơn vị các nội dung tuyên truyền, hoạt động kỷ niệm 50 năm thực hiện Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh và kỷ niệm 50 năm Ngày mất của Người (02/9/1969 - 02/9/2019), gắn với kỷ niệm 74 năm Ngày Quốc khánh nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam (02/9/1945-02/9/2019).

- Tổ chức cho cán bộ, đảng viên, đoàn viên, hội viên tìm hiểu về nội dung, ý nghĩa của Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh và đánh giá kết quả 50 năm thực hiện Di chúc của Người ở các địa phương, đơn vị bằng các hình thức thích hợp như: sinh hoạt chuyên đề, nói chuyện truyền thống trong dịp kỷ niệm.

- Thông qua các hoạt động kỷ niệm, gắn với thực hiện các nhiệm vụ chính trị của cơ quan, đơn vị và việc thực hiện “Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh”. Năm 2019, tổng kết nhiệm vụ chính trị cần có nội dung triển khai hiệu quả quy định của Tỉnh ủy Hà Tĩnh về trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên, từ quy định của Tỉnh ủy, các địa phương bám sát thực tiễn đơn vị mình, cụ thể hóa trong quá trình triển khai để tạo sự chuyển biến mạnh mẽ trong nhận thức và hành động; sơ kết 3 năm thực hiện Chỉ thị 05-CT/TU của Bộ Chính trị gắn với vinh danh các điển hình tiên tiến. Đẩy mạnh việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh với phong trào xây dựng Nông thôn mới tại các địa phương và những kết quả đạt được trên các mặt kinh tế, xã hội.

- Thành phố Hà Tĩnh, các địa phương chú trọng công tác tuyên truyền bằng trực quan dọc các tuyến phố chính, các tuyến quốc lộ, tạo không khí thi đua sôi nổi, phấn khởi, tạo cảnh quan xanh - sạch- đẹp trên địa bàn.

3. Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch

- Tham mưu cho tỉnh tổ chức Lễ khánh thành Nhà lưu niệm Bác Hồ về thăm Hà Tĩnh (dự kiến vào ngày 15/5/2019).

- Chỉ đạo, triển khai công tác tuyên truyền trực quan tại trung tâm thành phố Hà Tĩnh, trung tâm các huyện, thị xã.

- Tổ chức chương trình nghệ thuật ca ngợi Chủ tịch Hồ Chí Minh - Anh hùng giải phóng dân tộc, Danh nhân văn hóa thế giới; các hoạt động văn hóa, văn nghệ, triển lãm, thi đấu thể thao...

- Chỉ đạo tổ chức chiếu các phim về đề tài Chủ tịch Hồ Chí Minh phục vụ nhân dân.

4. Sở Giáo dục và Đào tạo gắn hoạt động kỷ niệm 50 năm thực hiện Di chúc Chủ tịch Hồ Chí Minh với triển khai nhiệm vụ năm học mới 2019 - 2020. Phát động phong trào thi đua về học tập và làm theo Di chúc của Bác và chuyên đề 2019 trong tập thể cán bộ, công chức, viên chức, người lao động trong ngành và học sinh, sinh viên.

5. Sở Thông tin và Truyền thông hướng dẫn các cơ quan báo chí trong tỉnh, các báo Trung ương và tỉnh bạn thường trú trên địa bàn, đài truyền thanh - truyền hình các huyện, thành phố, thị xã tuyên truyền về sự kiện kỷ niệm 50 năm thực hiện Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh và kỷ niệm 50 năm Ngày mất của Người (02/9/1969 - 02/9/2019) và các sự kiện kinh tế - xã hội của tỉnh.

Tăng cường công tác quản lý báo chí; kiểm tra công tác xuất bản sách và các ấn phẩm có nội dung liên quan. Đồng thời đấu tranh phản bác các thông tin xấu, độc xuyên tạc của các thế lực thù địch về tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh và các nội dung liên quan.

6. Báo Hà Tĩnh, Đài Phát thanh - Truyền hình tỉnh, các tạp chí, bản tin trong tỉnh, cỗng thông tin điện tử tỉnh mở chuyên trang, chuyên mục tuyên truyền 50 năm thực hiện Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh (1969-2019) và tưởng niệm 50 năm Ngày mất của Người (2/9/1969-2/9/2019), trong đó tập trung tuyên truyền về thành tựu của Đảng, đất nước qua 50 năm thực hiện Di chúc và những điển hình, nhân tố mới trong thực hiện Di chúc, học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh ở các cấp, các ngành, đoàn thể, địa phương, nhất là ở các lĩnh vực thường xuyên phải đổi mới nhiều khó khăn, thách thức. Tổ chức các diễn đàn, tọa đàm trao đổi về Di chúc, về tư tưởng Hồ Chí Minh; các chương trình văn hóa - nghệ thuật về Đảng, Bác Hồ và quê hương, đất nước.

Tổ chức tiếp sóng Lễ kỷ niệm cấp quốc gia 50 năm thực hiện Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh và kỷ niệm 50 năm Ngày mất của Người (dự kiến trong tháng 9/2019).

*

Đề nghị các địa phương, đơn vị căn cứ Hướng dẫn nêu trên, triển khai tổ chức các hoạt động tuyên truyền kỷ niệm đảm bảo mục đích, yêu cầu và gửi kết quả về Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy trước ngày **20/11/2019** để tổng hợp báo cáo Thường trực Tỉnh ủy và Ban Tuyên giáo Trung ương.

V. MỘT SỐ KHẨU HIỆU TUYÊN TRUYỀN

- 1. Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh - Lời của non sông đất nước!*
- 2. Đảng bộ và nhân dân Hà Tĩnh đầy mạnh việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh!*
- 3. Chủ tịch Hồ Chí Minh - Lãnh tụ thiên tài của Đảng và nhân dân ta!*
- 4. Sông, chiến đấu, lao động và học tập theo gương Bác Hồ vĩ đại!*
- 5. Nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam muôn năm!*
- 6. Đảng Cộng sản Việt Nam quang vinh muôn năm!*
- 7. Chủ tịch Hồ Chí Minh vĩ đại sống mãi trong sự nghiệp của chúng ta!*

Nơi nhận:

- Ban Tuyên giáo TW; | (để b/c)
- Thường trực Tỉnh ủy;
- Thường trực và BTG các huyện, thành, thị uỷ, đảng uỷ trực thuộc;
- UBMTTQ và các đoàn thể cấp tỉnh;
- Sở Văn hoá, Thể thao và Du lịch;
- Sở Thông tin và Truyền thông;
- Sở Giáo dục và Đào tạo;
- Báo Hà Tĩnh, Đài PT - TH tỉnh, các tạp chí, bản tin trong tỉnh;
- Lưu VTBTTGTU.

**K/T TRƯỞNG BAN
PHÓ TRƯỞNG BAN THƯỜNG TRỰC**

(đã ký)

Nguyễn Thị Hà Tân

ĐỀ CƯƠNG

Tuyên truyền 50 năm thực hiện Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh (1969-2019)

(Ban hành kèm Hướng dẫn số 76 - HD/BTGTU ngày 04/5/2019 về tuyên truyền kỷ niệm 50 năm thực hiện Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh (1969-2019) và kỷ niệm 50 năm Ngày mất của Người (02/9/1969 - 02/9/2019))

I. HOÀN CẢNH RA ĐỜI, NỘI DUNG, GIÁ TRỊ CỦA DI CHÚC

1. Hoàn cảnh ra đời

- Năm 1965, nhân dịp sinh nhật lần thứ 75, vào lúc 9 giờ sáng ngày 10/5/1965, Bác viết bản *Di chúc* với tiêu đề "*Tuyệt đối bí mật*" gồm ba trang, do chính Bác đánh máy, ở cuối đề ngày 15/5/1965. Đây là bản *Di chúc* hoàn chỉnh có chữ ký của Bác và bên cạnh có chữ ký của đồng chí Lê Duẩn, Bí thư thứ nhất Ban Chấp hành Trung ương Đảng.

- Các năm 1966, 1967, Bác không có những bản viết riêng.

- Năm 1968, Bác viết bổ sung thêm một số đoạn, gồm sáu trang viết tay. Trong đó, Bác viết lại đoạn mở đầu và đoạn nói "về việc riêng" đã viết trong bản năm 1965, và viết thêm một số đoạn. Đó là những đoạn nói về những công việc cần làm sau khi cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước của nhân dân ta hoàn toàn thắng lợi, như: chỉnh đốn lại Đảng, quan tâm gia đình liệt sĩ, thương bệnh binh, chăm sóc đời sống của các tầng lớp nhân dân, miễn thuế nông nghiệp một năm cho các hợp tác xã nông nghiệp, xây dựng lại thành phố và làng mạc, khôi phục và phát triển kinh tế, văn hóa, củng cố quốc phòng, chuẩn bị thống nhất đất nước.

- Ngày 10/5/1969, Bác viết lại toàn bộ đoạn mở đầu *Di chúc*, gồm một trang viết tay. Sau đó, trong các ngày từ 11 đến ngày 19/5/1969, Bác còn tiếp tục sửa chữa bản *Di chúc* của các năm 1965, 1968, 1969. Đến 10 giờ ngày 19/5/1969, là kỷ niệm ngày sinh lần thứ 79 của Bác, Bác đọc lại lần cuối cùng tất cả các bản *Di chúc* đã viết trước đó, rồi xếp tất cả bỏ vào phong bì và cất đi...

- *Di chúc* của Chủ tịch Hồ Chí Minh lần đầu tiên được công bố trong Lễ tang của Người tháng 9/1969, gồm 4 trang in khổ 14,5 cm x 22 cm. Ngày 19/8/1989, Bộ Chính trị ra Thông báo số 151-TB/TW *Về một số vấn đề liên quan đến Di chúc và ngày qua đời của Chủ tịch Hồ Chí Minh* khẳng định *Di chúc* công bố chính thức năm 1969 đảm bảo trung thành với bản gốc của Người. Nội dung chủ yếu dựa theo bản Bác viết năm 1965, trong đó đoạn mở đầu là của bản viết năm 1969, đoạn về việc riêng là của bản viết năm 1968. Lúc đầu, vì những lý do nhất định, nên một số vấn đề trong *Di chúc* của Chủ tịch Hồ Chí Minh chưa được công bố, như: Việc cấn dặn của Người về hoả táng thi hài; việc cần làm sau khi cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước thắng lợi; miễn giảm thuế nông nghiệp một năm cho các hợp tác xã nông nghiệp... Trong dịp kỷ niệm 100 năm Ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh, Bộ Chính trị Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khoá VI) đã quyết định công bố toàn bộ các bản viết *Di chúc* của Người.

2. Nội dung cốt lõi của *Di chúc*

- Trước hết nói về Đảng, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã khẳng định truyền thống đoàn kết chặt chẽ trong Đảng và “cần giữ gìn sự đoàn kết nhất trí của Đảng như giữ gìn con ngươi của mắt mình”.

Người yêu cầu “trong Đảng thực hành dân chủ rộng rãi, thường xuyên và nghiêm chỉnh tự phê bình và phê bình” để củng cố và phát triển đoàn kết và thống nhất trong Đảng. Mỗi cán bộ đảng viên phải thực sự thấm nhuần đạo đức cách mạng; giữ gìn Đảng ta thật trong sạch.

- Nói về đoàn viên và thanh niên, Bác nhấn mạnh, “bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau là một việc rất quan trọng và rất cần thiết”. Đảng cần phải chăm lo giáo dục đạo đức cách mạng cho họ - những người thừa kế xây dựng chủ nghĩa xã hội vừa “hồng”, vừa “chuyên”.

- Nói về nhân dân lao động, Chủ tịch Hồ Chí Minh cho rằng, nhân dân lao động bao đời chịu đựng gian khổ, bị nhiều áp bức bóc lột của phong kiến, thực dân; nhân dân ta rất anh hùng, dũng cảm, hăng hái, cần cù, luôn đi theo và rất trung thành với Đảng. Đảng phải có kế hoạch thật tốt để phát triển kinh tế, văn hoá, xã hội nhằm không ngừng nâng cao đời sống của nhân dân.

- Dự báo cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước có thể kéo dài nhưng nhất định sẽ hoàn toàn thắng lợi, Chủ tịch Hồ Chí Minh căn dặn, sau khi kháng chiến thắng lợi, ra sức hàn gắn vết thương chiến tranh, phát triển đất nước; Đảng và Nhà nước phải quan tâm chăm lo tới mọi đối tượng trong xã hội, đem lại ám no hạnh phúc cho nhân dân.

- Về phong trào công sản thế giới, Người bày tỏ sự đau lòng vì sự bất hòa của các đảng anh em. Chủ tịch Hồ Chí Minh mong rằng Đảng ta sẽ ra sức hoạt động, góp phần đắc lực vào việc khôi phục lại khối đoàn kết giữa các đảng anh em trên nền tảng chủ nghĩa Mác-Lênin và chủ nghĩa quốc tế vô sản có lý, có tình.

- Nói về một số việc riêng, Chủ tịch Hồ Chí Minh chỉ tiếc rằng không được phục vụ Tổ quốc, phục vụ cách mạng, phục vụ nhân dân lâu hơn nữa, nhiều hơn nữa. Người căn dặn “Sau khi tôi đã qua đời, chớ nên tổ chức điếu phúng linh đình, để khỏi lãng phí thì giờ và tiền bạc của nhân dân”.

- Mong muốn cuối cùng của Chủ tịch Hồ Chí Minh trước lúc đi xa là toàn Đảng, toàn dân ta đoàn kết phấn đấu, xây dựng một nước Việt Nam hoà bình, thống nhất, độc lập, dân chủ và giàu mạnh, góp phần xứng đáng vào sự nghiệp cách mạng thế giới.

3. Giá trị cốt lõi của Di chúc.

a. Di chúc là tâm nguyện, tình cảm, ý chí, niềm tin, trách nhiệm của Chủ tịch Hồ Chí Minh với Tổ quốc, nhân dân và sự nghiệp cách mạng.

Di chúc là **Tâm nguyện** của Người: “Suốt đời tôi hết lòng phụng vụ Tổ quốc, phụng vụ cách mạng, phục vụ nhân dân. Nay dù phải từ biệt thế giới này, tôi không có điều gì phải hối hận, chỉ tiếc là tiếc rằng không được phụng vụ lâu hơn nữa, nhiều hơn nữa”. **Ý chí, niềm tin, tình thần lạc quan cách mạng, trách nhiệm** với nhân dân của

Người thể hiện sâu sắc ở dự báo về thắng lợi của cuộc kháng chiến chống Mỹ và ngày thống nhất đất nước, ở những chỉ dẫn về công việc của sự nghiệp cách mạng còn dang dở. Di chúc là **tâm sự** của một người đã suốt đời hy sinh hạnh phúc riêng tư, hiến dâng trọn cuộc đời cho Tổ quốc và nhân dân; là tấm lòng chung thuỷ với “các nước anh em” và “bàu bạn khắp năm châu”.

b. Di chúc là công trình lý luận về xây dựng và củng cố Đảng cầm quyền

- Trong Di chúc, Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định “**Đảng ta là Đảng cầm quyền**”. Để đáp ứng được nhiệm vụ lãnh đạo xã hội, Đảng phải luôn vững mạnh về chính trị, tư tưởng, tổ chức và gắn bó máu thịt với nhân dân, không ngừng nâng cao bản chất giai cấp công nhân, lấy chủ nghĩa Mác - Lênin làm nền tảng tư tưởng, làm kim chỉ nam cho mọi hoạt động của mình. Di chúc nêu **những vấn đề cốt yếu** của công tác xây dựng Đảng, đó là: Giữ gìn mối đoàn kết trong Đảng, thực hiện nguyên tắc tập trung dân chủ, nguyên tắc tự phê bình và phê bình, rèn luyện đạo đức cách mạng, nêu cao tinh thần trách nhiệm, hết lòng phục vụ nhân dân của mỗi cán bộ, đảng viên. Công tác chỉnh đốn Đảng là nhiệm vụ chiến lược, là công việc thường xuyên để giữ vững vai trò lãnh đạo và cầm quyền của Đảng.

- Sự nghiệp cách mạng là một sự nghiệp bền bỉ, dài lâu, tiếp nối từ thế hệ này sang thế hệ khác. Đảng cầm quyền phải chăm lo phát triển lực lượng cho hiện tại và chuẩn bị cho tương lai một thế hệ trẻ vừa “hồng” vừa “chuyên”, có như vậy mới thực hiện thành công lý tưởng xây dựng một xã hội mới, tiến bộ, văn minh. Bác dặn: “**Bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau là một việc rất quan trọng và rất cần thiết**”, đó là công việc bồi dưỡng lý tưởng cộng sản, giáo dục truyền thống yêu nước, ý thức rèn luyện đạo đức cách mạng, đào tạo nguồn nhân lực kế tục sự nghiệp xây dựng xã hội chủ nghĩa.

- Cách mạng Việt Nam không thể tách rời cách mạng thế giới. Sự vững mạnh của Đảng còn được khẳng định trong mối quan hệ đoàn kết chặt chẽ với các đảng cộng sản và bè bạn quốc tế. Điều Bác dặn trong Di chúc “về phong trào cộng sản thế giới” chỉ dẫn định hướng quan trọng cho quan hệ đối ngoại của Đảng, đó là nguyên tắc đoàn kết quốc tế dựa trên “**nền tảng chủ nghĩa Mác - Lênin và chủ nghĩa quốc tế vô sản, có lý có tình**”.

c. Di chúc là tác phẩm bàn về xây dựng xã hội XHCN ở Việt Nam, là phác thảo lý luận sự nghiệp đổi mới ở nước ta.

- Di chúc là điểm kết tinh tư tưởng của Bác về độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội, vận dụng chủ nghĩa Mác - Lênin vào hoàn cảnh Việt Nam, mối quan hệ giữa công bằng và tiến bộ xã hội, mối quan hệ giữa tăng trưởng kinh tế và phát triển văn hoá trong xây dựng xã hội mới, sức mạnh đại đoàn kết dân tộc và sức mạnh thời đại, động lực lợi ích và chăm lo chu đáo tới cuộc sống con người, tư tưởng trọng dân, coi dân là gốc, là chủ thể của sự nghiệp xây dựng và đổi mới đất nước.

- Di chúc như một kế hoạch, một chương trình hành động của toàn Đảng, toàn dân về sự nghiệp xây dựng đất nước sau chiến tranh với những chỉ dẫn về quản lý xã

hội như: đào tạo nguồn nhân lực cho sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội; sửa đổi chế độ giáo dục cho phù hợp hoàn cảnh mới; khôi phục và mở rộng các ngành kinh tế; phát triển công tác vệ sinh, y tế; chính sách miễn thuế nông nghiệp cho nông dân; chính sách xã hội, công bằng xã hội...

- Giá trị văn hoá của Di chúc chỉ dẫn con đường, mục tiêu phát triển của nền văn hoá Việt Nam; trù tính, dự liệu về những cuộc vận động lớn giáo dục văn hoá trong toàn dân, toàn xã hội, lấy văn hoá chính trị của Đảng Cộng sản cầm quyền và văn hoá trong thể chế nhà nước - một nhà nước dân chủ pháp quyền của dân, do dân, vì dân làm sức mạnh tiêu biểu nêu gương thuyết phục nhân dân. Qua lời dặn dò về việc riêng, Chủ tịch Hồ Chí Minh còn đề cập đến việc xây dựng một đời sống văn hoá mới; một lối sống tiết kiệm, không lãng phí; mối quan hệ giữa con người với thiên nhiên, môi trường sinh thái.

- Di chúc phác thảo những vấn đề quan trọng của sự nghiệp đổi mới đất nước. Chủ tịch Hồ Chí Minh quan niệm, đổi mới là một tát yếu để phát triển; đổi mới là một cuộc đấu tranh bền bỉ, một quá trình xây dựng gian khổ, "là một công việc cực kỳ to lớn, nặng nề và phức tạp", là "cuộc chiến đấu chống lại những gì đã cũ kỹ, hư hỏng, để tạo ra những cái mới mẻ, tốt tươi". Người yêu cầu, Đảng cần phải có kế hoạch thật tốt để phát triển kinh tế và văn hóa, nhằm không ngừng nâng cao đời sống của nhân dân.

- Theo Hồ Chí Minh, xây dựng chủ nghĩa xã hội trong hoàn cảnh, điều kiện nước ta phải đặc biệt chú trọng phát huy khả năng sáng tạo của dân, "**động viên toàn dân, tổ chức và giáo dục toàn dân, dựa vào lực lượng vĩ đại của toàn dân**".

II. NHỮNG THÀNH TỰU TRONG 50 NĂM THỰC HIỆN DI CHÚC

1. Giải phóng miền Nam, thống nhất Tổ quốc, đưa cả nước đi lên chủ nghĩa xã hội

Thực hiện Di chúc của Người, dưới sự lãnh đạo của Đảng, quân và dân cả nước đã đứng lên, sức mạnh của cả dân tộc được huy động cao độ cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước. Bằng cuộc Tổng tiến công và nổi dậy mùa Xuân năm 1975 mà đỉnh cao là thắng lợi của chiến dịch Hồ Chí Minh lịch sử, quân và dân ta đã kết thúc thắng lợi cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước, giải phóng hoàn toàn miền Nam, thống nhất đất nước; chấm dứt ách thống trị tàn bạo hơn một thế kỷ của chủ nghĩa thực dân cũ và mới trên đất nước ta; hoàn thành cách mạng dân tộc dân chủ trong cả nước; bảo vệ thành quả của chủ nghĩa xã hội ở miền Bắc, mở ra bước ngoặt vĩ đại trong lịch sử dân tộc ta, mở ra thời kỳ mới - thời kỳ độc lập, thống nhất đi lên chủ nghĩa xã hội trên phạm vi cả nước.

Kết thúc thắng lợi cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước, thực hiện Di chúc của Người, Đảng đã tập trung sức lực và trí tuệ lãnh đạo nhân dân ta tiến hành công cuộc cách mạng đưa cả nước đi theo con đường mà Chủ tịch Hồ Chí Minh đã chọn. Mặc dù tình hình thế giới và trong nước có nhiều biến động phức tạp, vừa phải thường xuyên đối phó với những âm mưu chống phá của các thế lực thù địch, phản động, vừa phải xây dựng cuộc sống mới từ một nền kinh tế lạc hậu, bị tàn phá nặng nề trong chiến

tranh, vừa phải làm nghĩa vụ quốc tế, dưới sự lãnh đạo của Đảng, nhân dân ta đã phấn đấu gian khổ và thu được những kết quả hết sức quan trọng là khôi phục nền kinh tế sau chiến tranh; xây dựng một số cơ sở vật chất; phát triển được một số ngành kinh tế quan trọng; thiết lập và củng cố chính quyền nhân dân trên phạm vi cả nước; phát triển sự nghiệp văn hoá, giáo dục, y tế. Đồng thời tiến hành thắng lợi trong hai cuộc chiến tranh bảo vệ biên giới của Tổ quốc.

2. Kiên định mục tiêu độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội, bước đầu thực hiện thắng lợi công cuộc đổi mới, đem lại phồn vinh cho đất nước, hạnh phúc cho Nhân dân

Thực hiện Di chúc của Người, trải qua 9 kỳ Đại hội Đảng, kể từ Đại hội IV đến Đại hội XII, Đảng ta đã ngày càng xác định rõ hơn những quan niệm về chủ nghĩa xã hội và về con đường đi lên chủ nghĩa xã hội. Thực hiện đường lối đổi mới toàn diện, Đảng ta luôn coi phát triển kinh tế là nhiệm vụ trọng tâm, xây dựng Đảng là nhiệm vụ then chốt, đồng thời ra sức xây dựng và phát triển nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc, coi văn hóa là nền tảng tinh thần của xã hội, vừa là mục tiêu vừa là động lực của phát triển kinh tế - xã hội.

Công cuộc đổi mới đất nước sau hơn 30 năm đã đạt được *những thành tựu to lớn, có ý nghĩa lịch sử* trên con đường xây dựng chủ nghĩa xã hội và bảo vệ Tổ quốc. Đất nước ra khỏi khủng hoảng kinh tế - xã hội và tình trạng kém phát triển, trở thành nước đang phát triển có thu nhập trung bình, đang đầy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế. Kinh tế tăng trưởng khá, nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa từng bước hình thành, phát triển. Chính trị - xã hội ổn định; quốc phòng, an ninh được tăng cường. Văn hóa - xã hội có bước phát triển; bộ mặt đất nước và đời sống của nhân dân có nhiều thay đổi. Dân chủ xã hội chủ nghĩa được phát huy và ngày càng mở rộng. Đại đoàn kết toàn dân tộc được củng cố và tăng cường. Sức mạnh về mọi mặt của đất nước được nâng lên; độc lập, chủ quyền, thống nhất, toàn vẹn lãnh thổ và chế độ xã hội chủ nghĩa được giữ vững. Quan hệ đối ngoại ngày càng mở rộng và đi vào chiều sâu; vị thế và uy tín của Việt Nam trên trường quốc tế được nâng cao.

Những thành tựu đó *tạo tiền đề quan trọng để* nước ta tiếp tục đổi mới và phát triển mạnh mẽ trong những năm tới; khẳng định đường lối đổi mới của Đảng là đúng đắn, sáng tạo; con đường đi lên chủ nghĩa xã hội của nước ta là *phù hợp với thực tiễn của Việt Nam và xu thế phát triển của lịch sử*.

3. Xây dựng Đảng thực sự đoàn kết, trong sạch, vững mạnh, tăng cường giáo dục chủ nghĩa Mác - Lenin và tư tưởng Hồ Chí Minh trong Đảng và trong toàn xã hội.

Để thực hiện những điều căn dặn về xây dựng Đảng của Bác viết trong Di chúc, Đảng ta đã xác định xây dựng Đảng là nhiệm vụ then chốt trong mỗi giai đoạn cách mạng. Đảng ta luôn luôn ý thức tầm quan trọng của công tác xây dựng Đảng nhằm tăng cường sức mạnh và tính chiến đấu của Đảng, đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp xây dựng

và bảo vệ Tổ quốc. Việc đẩy mạnh công tác xây dựng Đảng đã được đặt ra trong nhiều nghị quyết của Đảng, từ nghị quyết của các Đại hội đại biểu toàn quốc đến nghị quyết của Ban Chấp hành Trung ương và Bộ Chính trị, như Nghị quyết Hội nghị Trung ương 6 (lần 2) khóa VIII (tháng 2/1999) về “*Một số vấn đề cơ bản và cấp bách trong công tác xây dựng Đảng hiện nay*”; Nghị quyết Hội nghị Trung ương 4 khóa XI (tháng 01/2012) về “*Một số vấn đề cấp bách về xây dựng Đảng hiện nay*”; Nghị quyết Hội nghị Trung ương 4 khóa XII về “*Tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng; ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ*”.

Các nghị quyết, chỉ thị của Trung ương về công tác xây dựng Đảng, chỉnh đốn Đảng đã đề ra những chủ trương và biện pháp quan trọng về xây dựng Đảng, củng cố, kiện toàn và làm trong sạch bộ máy nhà nước, đẩy mạnh công tác tự phê bình và phê bình trong toàn Đảng, củng cố sự đoàn kết thống nhất trong Đảng, nhằm xây dựng Đảng ta vững mạnh về chính trị, tư tưởng và tổ chức; khắc phục những yếu kém trong bộ máy các tổ chức của Đảng và Nhà nước. Dân chủ trong Đảng và trong xã hội được mở rộng góp phần thúc đẩy kinh tế, văn hóa và xã hội phát triển. Qua các đợt vận động xây dựng, chỉnh đốn Đảng, công tác phê bình và tự phê bình trong Đảng từ Trung ương đến cơ sở đã có những chuyển biến nhất định, sức mạnh và tính chiến đấu của nhiều tổ chức đảng và đảng viên được nâng lên.

Cùng với kiên định mục tiêu xã hội chủ nghĩa, Đảng ta luôn khẳng định lấy chủ nghĩa Mác Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh làm nền tảng tư tưởng, kim chỉ nam cho hành động và đẩy mạnh tuyên truyền, giáo dục trong Đảng và trong toàn xã hội để chủ nghĩa Mác-Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh trở thành tư tưởng chính trị chủ đạo trong đời sống của đất nước, tiến hành cuộc vận động xây dựng, chỉnh đốn Đảng gắn liền với xây dựng, củng cố bộ máy hệ thống chính trị tinh gọn, chất lượng, hiệu quả chính là hành động thiết thực làm theo Di chúc của Bác, xây dựng Đảng ta thực sự trong sạch, vững mạnh, nâng cao sức mạnh chiến đấu và vai trò lãnh đạo của Đảng, làm cho uy tín của Đảng ta ngày càng cao và mối quan hệ giữa Đảng và Nhân dân ngày càng được tăng cường.

4. Quan tâm chăm lo, xây dựng đào tạo bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau.

Đảng luôn chú ý đào tạo và bồi dưỡng thế hệ trẻ làm nguồn kế tục sự nghiệp cách mạng của thế hệ cha anh. Đảng cũng có nhiều nghị quyết, chỉ thị về công tác thanh niên. Các nghị quyết về giáo dục, đào tạo, về khoa học và công nghệ... đều đề cập nhiệm vụ giáo dục, chăm lo thế hệ trẻ, coi thanh niên là lực lượng xung kích trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Những năm qua, công tác lãnh đạo đối với hoạt động thanh niên và tuổi trẻ có nhiều đổi mới và chuyển biến tích cực. Các hoạt động của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh và Hội Sinh viên Việt Nam ngày càng lôi cuốn nhiều đoàn viên, thanh niên, học sinh, sinh viên tham gia.

Những tấm gương, điển hình tiên tiến, xung kích, đi đầu trong chiến đấu, lao động, học tập và công tác, nhất là trong sự nghiệp đổi mới và hội nhập quốc tế đã tiếp tục khẳng định vị thế và vai trò quan trọng của thế hệ trẻ. Trên cơ sở quán triệt quan điểm “xây dựng Đoàn là xây dựng Đảng trước một bước”, các tổ chức cơ sở Đoàn đã phát huy vai trò xung kích, sáng tạo của đoàn viên, thanh niên, sinh viên trong thi đua thực hiện các nghị quyết của Đảng, hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ chính trị của địa phương, cơ quan, đơn vị. Thông qua đó, tạo môi trường thuận lợi để thế hệ trẻ trải nghiệm, tự rèn luyện mình, trưởng thành, phấn đấu, bổ sung lực lượng trẻ cho Đảng, kế tục sự nghiệp cách mạng vẻ vang của Đảng và Chủ tịch Hồ Chí Minh đã lựa chọn.

5. Xây dựng tinh thần quốc tế vô sản chân chính, kết hợp sức mạnh dân tộc với sức mạnh thời đại, nâng cao vị thế đất nước trong hội nhập quốc tế.

Đảng ta do Hồ Chủ tịch sáng lập và rèn luyện, ngay từ khi ra đời đã giương cao ngọn cờ của chủ nghĩa quốc tế vô sản, đề ra nhiệm vụ đoàn kết với giai cấp vô sản thế giới, với các dân tộc bị áp bức, coi đó là một nguyên tắc, một trong những nhân tố quyết định thành công của cách mạng nước ta.

Trong thời kỳ đổi mới, hội nhập quốc tế, Đảng xác định củng cố sự đoàn kết với phong trào cách mạng các nước, đồng thời nắm vững phương châm ngoại giao linh hoạt, có nguyên tắc trên tinh thần Việt Nam muốn là bạn, là đối tác tin cậy với tất cả các nước trong cộng đồng quốc tế, vì hòa bình, hợp tác và phát triển; Nhất quán coi cách mạng Việt Nam là một bộ phận của cách mạng thế giới, tiếp tục đoàn kết, ủng hộ các phong trào cách mạng, các xu hướng và trào lưu tiến bộ của thời đại vì các mục tiêu hòa bình, độc lập dân tộc, dân chủ và tiến bộ xã hội; Nêu cao nguyên tắc độc lập, tự chủ, tự lực tự cường, phát huy sức mạnh dân tộc, sức mạnh của chủ nghĩa yêu nước, sức mạnh đại đoàn kết toàn dân, trên cơ sở sức mạnh bên trong mà tranh thủ và tận dụng sự đồng tình, ủng hộ rộng rãi của các lực lượng bên ngoài.

Thực thi đường lối đối ngoại đúng đắn theo tư tưởng Hồ Chí Minh, trong những năm gần đây, nước ta đã đạt được nhiều thành tựu quan trọng, góp phần nâng cao uy tín và vị thế của Việt Nam trên trường quốc tế. Đến nay, Việt Nam có quan hệ ngoại giao với 188/193 quốc gia thành viên Liên hợp quốc, là thành viên tích cực của hơn 70 tổ chức quốc tế và khu vực; thiết lập quan hệ đối tác chiến lược với 16 nước, đối tác toàn diện với 11 nước... Việt Nam cũng là thành viên của 63 tổ chức quốc tế và có quan hệ với hơn 500 tổ chức phi chính phủ trên thế giới. Việt Nam đã tham gia và hoạt động tích cực với vai trò ngày càng được khẳng định tại các tổ chức của Liên hợp quốc, được bầu làm ủy viên không thường trực Hội đồng bảo an nhiệm kỳ 2008-2009, thành viên Hội đồng Nhân quyền, nhiệm kỳ 2014-2016; là thành viên tích cực của các tổ chức quốc tế và khu vực: Phong trào không liên kết, WTO, ASEAN, APEC...

III. BÀI HỌC QUA 50 NĂM THỰC HIỆN DI CHÚC

1. Bài học về tinh thần lạc quan và bản lĩnh khoa học cách mạng của Đảng.

Bản Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh được viết trong bối cảnh cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước của dân tộc ta đang trong giai đoạn ác liệt. Niềm tin sâu

sắc về cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước “nhất định thắng lợi hoàn toàn. Đó là một điều chắc chắn” trong bản Di chúc của Bác đã truyền ngọn lửa niềm tin vào mỗi con người và tạo nên sức mạnh to lớn - sức mạnh của niềm tin, của ý chí cách mạng của toàn dân tộc Việt Nam tạo nên Đại thắng Mùa xuân 1975 lịch sử. Trong những năm đầu thập kỷ 80 của thế kỷ XX, chúng ta phải đối mặt với những yếu kém, bất cập của cơ chế hành chính quan liêu bao cấp, nền kinh tế rời vào khủng hoảng trầm trọng. Chính trong hoàn cảnh đó, Đảng ta lại chứng tỏ bản lĩnh khoa học và cách mạng của mình bằng việc khởi xướng, tổ chức và lãnh đạo công cuộc đổi mới đất nước. Tại Đại hội IV, Đảng ta đã “nhìn thẳng vào sự thật”, thực hiện tự phê bình và phê bình, nghiêm túc rút ra những bài học lịch sử của cách mạng Việt Nam: “lấy dân làm gốc”, “tôn trọng và hành động theo quy luật khách quan”, “đoàn kết toàn dân” phát huy sức mạnh tổng hợp để bảo vệ Tổ quốc và xây dựng chủ nghĩa xã hội.

2. Bài học về sự đoàn kết, thống nhất trong Đảng

Trong Di chúc, Bác khẳng định “Đoàn kết là một truyền thống cực kỳ quý báu của Đảng và của dân ta”. Việc giữ gìn sự đoàn kết thống nhất trong Đảng là nhân tố quyết định sự thành công trong mọi nhiệm vụ, “tiến từ thắng lợi này đến thắng lợi khác”. Nhờ đoàn kết, Đảng ta đã lãnh đạo nhân dân làm Cách mạng Tháng Tám thành công, lập ra nước Việt Nam dân chủ cộng hòa, nhờ đoàn kết, thống nhất chúng ta đã đánh thắng thực dân Pháp và đế quốc Mỹ, giành độc lập, thống nhất đất nước, đi lên chủ nghĩa xã hội. Nhờ đoàn kết, thống nhất giữa ý Đảng và lòng dân, đất nước ta thực hiện công cuộc đổi mới thành công, thoát khỏi cuộc khủng hoảng kinh tế - xã hội.

Đoàn kết thống nhất trong Đảng càng phải được xem là một chiến lược lâu dài đối với sự nghiệp cách mạng. Là Đảng duy nhất cầm quyền, Đảng ta càng phải xây dựng, củng cố sự đoàn kết thống nhất, “giữ gìn sự đoàn kết và nhất trí của Đảng như giữ gìn con ngươi của mắt mình”. Đoàn kết của Đảng chính là tấm gương cho cả hệ thống chính trị và là nhân tố quyết định bảo đảm đại đoàn kết dân tộc.

3. Bài học về thực hành dân chủ rộng rãi, thường xuyên, nghiêm chỉnh tự phê bình và phê bình

Để xây dựng sự đoàn kết, thống nhất của Đảng theo Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh, Đảng ta phải thực hành dân chủ thực sự. Nhờ dân chủ, Đảng ta đã khơi dậy, phát huy cao nhất trí tuệ, nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của mình. Nhờ dân chủ, trong Đảng đã khắc phục dần tình trạng bè cánh, cục bộ, địa phương chủ nghĩa, quan liêu, hách dịch cửa quyền, xa rời quần chúng. Thực hành dân chủ rộng rãi nghĩa là phải dân chủ thực sự, dân chủ thường xuyên, dân chủ từ trung ương đến cơ sở. Nhưng, dân chủ phải gắn với tập trung. Tập trung dân chủ là nguyên tắc sống còn và cũng là biện pháp tốt nhất để xây dựng Đảng ta. Kiên quyết đấu tranh chống lại những biểu hiện trong thực hành dân chủ hình thức. Lợi dụng dân chủ để truyền bá những quan điểm, tư tưởng cá nhân, xâm hại đến lợi ích chung, gây mất đoàn kết trong Đảng, trong xã hội.

Thường xuyên và nghiêm chỉnh tự phê bình và phê bình. Tự phê bình và phê bình là nguyên tắc, là quy luật phát triển của Đảng. Trong Di chúc, Hồ Chí Minh coi đây là biện pháp tốt nhất để củng cố, phát triển sự đoàn kết, thống nhất của Đảng. Người yêu cầu tự phê bình và phê bình phải thường xuyên, nghiêm túc, không nể nang, qua loa đại khái, hình thức. Mục đích của tự phê bình và phê bình là giúp cho bản thân và đồng đội ngày càng tiến bộ hơn; tuyệt đối không vì mâu thuẫn cá nhân, động cơ cá nhân mà phê bình theo kiểu “vạch lá tìm sâu”, “bới lông tìm vết” nhằm trù dập, đấu đá, hạ bệ lẫn nhau. Theo Hồ Chí Minh, tự phê bình và phê bình là công việc thường xuyên; ngừng tự phê bình và phê bình tức là ngừng tiến bộ, là thoái bộ.

4. Bài học về sự quan tâm đặc biệt sâu sắc tới thế hệ trẻ, những chủ nhân tương lai của đất nước

Đoàn viên, thanh niên là người kế tục sự nghiệp cách mạng của Đảng. Những hạt giống tốt sẽ nảy nở, vươn cao những mầm xanh cho đất nước, quê hương. Bác căn dặn: “*Đảng cần phải chăm lo giáo dục đạo đức cách mạng cho họ, đào tạo họ thành những người thừa kế xây dựng xã hội chủ nghĩa vừa “hồng” vừa “chuyên”*. Bởi đường thé hệ cách mạng cho đời sau là một việc rất quan trọng và rất cần thiết”. Công việc này “quan trọng” vì không ai khác ngoài các thế hệ thanh niên sẽ kế tục sự nghiệp cách mạng. Công việc này “cần thiết” vì tính cấp bách trước mắt cũng như sự nghiệp lâu dài; việc rèn luyện đạo đức cách mạng, việc xây dựng một thế hệ cách mạng đòi hỏi phải có thời gian của sự thử thách.

5. Bài học về chăm lo, không ngừng nâng cao đời sống của Nhân dân

Sự quan tâm tới nhân dân là bôn phận, trách nhiệm của Đảng bởi lợi ích của Đảng không nằm ngoài lợi ích của dân tộc, của Nhân dân. Có như vậy, nhân dân mới có niềm tin vững chắc vào Đảng; một lòng một dạ đi theo Đảng để cuộc sống càng ngày càng hoàn thiện hơn.

6. Bài học về tinh thần cống hiến cho lý tưởng cách mạng

Khi nói về việc riêng trong bản Di chúc của mình, Bác “chỉ tiếc là tiếc rằng không được phục vụ lâu hơn nữa, nhiều hơn nữa” cho Tổ quốc, cho cách mạng và cho nhân dân. Bác nhấn mạnh từ “phục vụ” nhằm nói rõ nhiệm vụ của người làm cách mạng là phải quên mình “phục vụ” Tổ quốc, nhân dân. Người cán bộ vừa là người lãnh đạo, vừa là người “đầy tớ” trung thành của nhân dân, không đòi hỏi một quyền lợi riêng cho mình, cống hiến trọn đời cho nhân dân, cho Tổ quốc.

IV. TIẾP TỤC THỰC HIỆN DI CHÚC CỦA CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY

1. Tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng, kiên quyết ngăn chặn, đẩy lùi suy thoái tư tưởng chính trị, đạo đức lối sống trong cán bộ, đảng viên

Sự lãnh đạo duy nhất của Đảng Cộng sản Việt Nam là nhân tố cơ bản hàng đầu quyết định mọi thắng lợi của cách mạng Việt Nam trong gần 90 năm đã qua, cả hôm nay và mai sau. Vì vậy phải thường xuyên xây dựng và chỉnh đốn Đảng, làm cho Đảng vững mạnh. Đảng có mạnh cách mạng mới thành công.

Thực hiện các Nghị quyết Trung ương, đặc biệt là Nghị quyết Trung ương 4 khóa XII về xây dựng, chỉnh đốn Đảng là việc làm vừa cơ bản, cấp bách, vừa thường xuyên lâu dài, cần kết hợp chặt chẽ giữa “xây” và “chống”; lấy “xây” làm nhiệm vụ cơ bản, chiến lược lâu dài, lấy “chống” làm nhiệm vụ quan trọng, cấp bách, đột phá trên nguyên tắc giữ vững sự ổn định chính trị để phát triển đất nước. Vừa đẩy mạnh công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng vừa tổ chức thực hiện thắng lợi nghị quyết đại hội đảng bộ các cấp và Nghị quyết Đại hội lần thứ XII của Đảng. Tiếp tục rà soát, hoàn thiện các cơ chế, chính sách, nhất là cơ chế kiểm soát việc thi quyền lực của người có chức, có quyền, bảo đảm quyền hạn đến đâu trách nhiệm đến đó; có chế tài xử lý nghiêm minh những hành vi vi phạm; ngăn chặn, đấu tranh, xử lý triệt để, công khai, đúng pháp luật các vụ việc tiêu cực, tham nhũng, lợi ích nhóm, tư tưởng cục bộ, bè phái, chạy chức, chạy quyền, chạy tuổi, chạy dự án,... Vừa tăng cường công tác kiểm tra, giám sát và thi hành kỷ luật của Đảng, vừa phát huy cao độ vai trò giám sát, phản biện của các tổ chức chính trị - xã hội, của nhân dân ngay từ khi xây dựng và trong quá trình thực thi chính sách, kịp thời phát hiện, ngăn ngừa khi mới có dấu hiệu vi phạm. Trước mắt tập trung kiểm tra, xử lý dứt điểm những vụ tham nhũng phức tạp, các vụ việc vi phạm trong thực thi quyền lực, nhất là vi phạm trong công tác cán bộ đang gây bức xúc trong xã hội, bất bình trong nhân dân.

2. Đề cao trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên

Cùng với việc tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng, Đảng ta đã ban hành nhiều văn bản về trách nhiệm nêu gương, đặc biệt là Quy định số 08-QĐ/TW ngày 25-10-2018 của Ban Chấp hành Trung ương Quy định trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên, trước hết là Ủy viên Bộ Chính trị, Ủy viên Ban Bí thư, Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương. Nêu gương của cán bộ, đảng viên là tố rõ sự biết ơn Bác, tự hào và nguyện làm theo Bác. Nêu gương về lòng trung thành vô hạn với lý tưởng cách mạng, suốt đời phụng sự Tổ quốc, phục vụ nhân dân, hoàn thành tốt nhất nhiệm vụ được giao. Nêu gương về đạo đức, lối sống trong sáng; về bản lĩnh, trách nhiệm, niềm tin. Nêu gương phải thực chất, tránh hình thức, cố tạo ra hình ảnh, phải thật sự chân thực trong công việc, cuộc sống của mỗi người lãnh đạo, bình dị, giản dị như cuộc đời của Bác.

3. Tiếp tục đẩy mạnh toàn diện, đồng bộ công cuộc đổi mới; phát triển kinh tế nhanh, bền vững, nâng cao đời sống vật chất và tinh thần của Nhân dân

Mục tiêu xây dựng nước ta trở thành một nước công nghiệp theo hướng hiện đại là một dấu mốc trong tiến trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, mở ra những điều kiện mới, thuận lợi hơn cho việc tiếp tục xây dựng, phát triển đất nước lên tầm cao mới, cải thiện đời sống nhân dân, tăng cường thể và lực của đất nước. Để đạt được mục tiêu ấy, cần phải nhận thức đầy đủ và vận dụng đúng các quy luật phát triển, huy động được các nguồn lực của đất nước mà trước hết, quan trọng nhất là nguồn lực con người, phải có một lộ trình kế hoạch để từng bước thực hiện.

Nhân dân là mục tiêu tối thượng, đồng thời là động lực quyết định của công cuộc xây dựng xã hội chủ nghĩa. Nhà nước của chúng ta là nhà nước của nhân dân, do nhân

dân, vì nhân dân, do nhân dân làm chủ. Mọi thành quả của công cuộc xây dựng, phát triển đất nước đều vì hạnh phúc của nhân dân, vì mục tiêu không ngừng cải thiện đời sống vật chất và tinh thần cho nhân dân. Mọi nhiệm vụ cách mạng đều do nhân dân thực hiện dưới sự lãnh đạo của Đảng. Đó là yêu cầu xuất phát từ bản chất của chế độ ta.

4. Tăng cường bồi dưỡng, đào tạo, rèn luyện cán bộ, đáp ứng thực hiện nhiệm vụ cách mạng

Thực hiện di chúc của Người và để thực hiện tốt chiến lược “trồng người”, nhằm bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau đạt hiệu quả; đảm bảo xây dựng đội ngũ kế cận tài đức, hoàn thành tốt trọng trách mà Tổ quốc và nhân dân giao phó, trong thời gian tới, các cấp ủy, chính quyền, ban, ngành chức năng từ Trung ương đến địa phương cần tập trung quán triệt sâu sắc chủ trương của Đảng, Nhà nước về vị trí, vai trò của thế hệ trẻ, về “đổi mới nội dung, phương thức chính trị, tư tưởng, truyền thống, bồi dưỡng lý tưởng, lòng yêu nước, xây dựng đạo đức lối sống lành mạnh, ý thức tôn trọng và nghiêm chỉnh chấp hành Hiến pháp và pháp luật cho cán bộ, đảng viên nhất là thế hệ trẻ... Phát huy vai trò của thế hệ trẻ trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc” theo Nghị quyết Đại hội XII của Đảng và Chỉ thị số 42-CT/TW của Ban Bí thư Trung ương Đảng về “Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa cho thế hệ trẻ, giai đoạn 2015-2030”. Đảm bảo sự phối hợp chặt chẽ giữa gia đình - nhà trường - Đoàn Thanh niên - xã hội trong đào tạo, bồi dưỡng thế hệ trẻ toàn diện về mọi mặt; trong đó, chú trọng nguyên tắc đào tạo gắn với bồi dưỡng, tin tưởng giao việc, tạo điều kiện để tuổi trẻ được trải nghiệm, phấn đấu và trưởng thành; xây dựng nguồn cán bộ trẻ, đảm bảo quy hoạch cho trước mắt và lâu dài, “phải khéo léo kết hợp cán bộ già với cán bộ trẻ”, “không nên coi thường cán bộ trẻ” như Hồ Chí Minh đã căn dặn.

5. Mở rộng quan hệ đối ngoại, nâng cao vị thế Việt Nam trong hội nhập quốc tế

Di chúc Chủ tịch Hồ Chí Minh về vấn đề đoàn kết quốc tế sẽ mở ra khả năng rộng lớn để vận dụng, thực hiện thắng lợi những nhiệm vụ đối ngoại mà Đại hội Đảng lần thứ XII đề ra. Vì vậy, trong thời kỳ mới, Đảng ta tiếp tục khẳng định phương châm và định hướng lớn của hoạt động đối ngoại là “Đa dạng hóa, đa phương hóa trong quan hệ đối ngoại; chủ động và tích cực hội nhập quốc tế; là bạn, là đối tác tin cậy và thành viên có trách nhiệm của cộng đồng quốc tế”. Đây mạnh và làm sâu sắc hơn quan hệ với các đối tác, nhất là các đối tác chiến lược và các nước lớn có vai trò quan trọng đối với phát triển và an sinh của đất nước, đưa khuôn khổ quan hệ đã xác lập vào thực chất. Chủ động tham gia và phát huy vai trò tại các cơ chế đa phương, đặc biệt là ASEAN và Liên hợp quốc. Chủ động, tích cực tham gia các cơ chế đa phương về quốc phòng, an ninh... Triển khai đồng bộ hoạt động đối ngoại, cả về chính trị, an ninh, quốc phòng, kinh tế, văn hóa, xã hội. Nâng cao chất lượng công tác tham mưu về đối ngoại và hội nhập quốc tế. Tăng cường công tác thông tin đối ngoại, hội nhập quốc tế, tạo đồng

thuận trong nước và tranh thủ sự ủng hộ của bạn bè quốc tế đáp ứng yêu cầu xây dựng và bảo vệ đất nước.

V. ĐẢNG BỘ VÀ NHÂN DÂN HÀ TĨNH SAU 50 NĂM THỰC HIỆN DI CHỨC CỦA CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH (1969-2019)

Trong cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước, Hà Tĩnh đảm nhiệm vị trí chiến lược vừa là hậu phương của tiền tuyến miền Nam, vừa là tiền tuyến của hậu phương miền Bắc. Thực hiện lời căn dặn của Chủ tịch Hồ Chí Minh khi về thăm Hà Tĩnh năm 1957 và Di chúc thiêng liêng của Người (1969), Đảng bộ và nhân dân Hà Tĩnh luôn nêu cao ý chí tự lực, tự cường vươn lên mạnh mẽ, giành nhiều chiến công hiển hách, đóng góp xứng đáng vào sự nghiệp giải phóng dân tộc, thống nhất đất nước¹.

Bước vào thời kỳ hòa bình xây dựng quê hương, đất nước, đặc biệt là từ sau Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ XVII (2010 - 2015) đến nay, Hà Tĩnh tiếp tục phát huy truyền thống và sức mạnh đại đoàn kết toàn dân, đẩy mạnh toàn diện công cuộc đổi mới, xây dựng Hà Tĩnh sớm thoát khỏi tình trạng tinh nghèo, trở thành tỉnh có công nghiệp, nông nghiệp và dịch vụ phát triển. Được sự giúp đỡ của Trung ương, sự lãnh đạo, chỉ đạo quyết liệt của cấp ủy, chính quyền các cấp và sự nỗ lực của toàn Đảng bộ và nhân dân, kinh tế Hà Tĩnh liên tục tăng trưởng ở mức cao, đời sống nhân dân được cải thiện, văn hóa - xã hội có nhiều khởi sắc; an ninh - quốc phòng được giữ vững; công tác xây dựng Đảng và hệ thống chính trị được tăng cường...

Hà Tĩnh là một trong những địa phương thuộc tốp đầu của cả nước về thu hút đầu tư, nhất là đầu tư trực tiếp nước ngoài (FDI). Đến nay, toàn tỉnh có 1.270 dự án đầu tư, trong đó có 1.192 dự án đầu tư trong nước với số vốn đăng ký trên 107 nghìn tỷ đồng và 78 dự án đầu tư nước ngoài có số vốn đăng ký trên 12 tỷ USD. Hà Tĩnh là địa phương đứng thứ 9 cả nước về thu hút đầu tư trực tiếp nước ngoài với 17 quốc gia, vùng lãnh thổ đầu tư vào địa bàn. Đặc biệt, Khu Kinh tế Vũng Áng với các sản phẩm chủ lực như: luyện thép, nhiệt điện, dịch vụ cảng biển... thúc đẩy quá trình hội nhập của tỉnh, của khu vực Bắc Trung Bộ và cả nước.

Nhờ thu hút đầu tư đột phá trong lĩnh vực công nghiệp đã tạo “cú hích” đưa kinh tế Hà Tĩnh tăng trưởng cao liên tục trong nhiều năm, riêng giai đoạn 2011 - 2015 tăng trưởng bình quân trên 18%; cơ cấu kinh tế chuyển dịch theo hướng công nghiệp hóa, hiện đại hóa. Thu ngân sách đạt kết quả cao, năm 2015 đạt trên 12 nghìn tỷ đồng, gấp 8 lần so với đầu nhiệm kỳ. GRDP bình quân đầu người đạt trên 44 triệu đồng, đời sống nhân dân được cải thiện rõ rệt.

Cùng với phát triển công nghiệp, lĩnh vực nông nghiệp, nông thôn, xây dựng nông thôn mới được quan tâm về cơ chế, chính sách và ưu tiên nguồn lực đầu tư để phát triển bền vững. Tốc độ tăng trưởng nông - lâm - thủy sản bình quân giai đoạn 2011 - 2015 đạt 5,46% gấp gần hai lần bình quân chung cả nước. Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới đã trở thành phong trào sâu rộng trong toàn dân; huy động

¹ Trong cuộc kháng chiến chống Mỹ, chỉ tính từ năm 1960 đến 1975, toàn tỉnh đã có 92.913 thanh niên lên đường nhập ngũ (chiếm 10% dân số lúc đó), 334.128 lượt người đi dân công hoả tuyến, 10.636 thanh niên xung phong; 13.024 người con của Hà Tĩnh đã anh dũng hy sinh trên chiến trường. Ghi nhận những thành tích xuất sắc trong chiến đấu và phục vụ chiến đấu, 100% đơn vị huyện, thị của Hà Tĩnh lúc bấy giờ đều được Nhà nước phong tặng danh hiệu Anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân. Hiện nay, toàn tỉnh có 1.985 bà mẹ được phong tặng, truy tặng danh hiệu Bà mẹ Việt Nam Anh hùng; 37.301 thương binh, người hưởng chính sách như thương binh; 10.017 bệnh binh; 26.245 liệt sĩ.

cả hệ thống chính trị tích cực tham gia; thu hút được nhiều nguồn lực đầu tư của các thành phần kinh tế. Nông thôn Hà Tĩnh đã thay đổi căn bản, khởi sắc với diện mạo mới, đời sống vật chất và tinh thần của người dân khu vực nông thôn không ngừng được nâng cao. Giai đoạn 2010 - 2015, Hà Tĩnh là một trong 13 tỉnh trong cả nước vinh dự được Nhà nước tặng thưởng Huân chương Lao động hạng Nhất trong phong trào xây dựng nông thôn mới. Năm 2018, có 45 xã đạt chuẩn nông thôn mới (kế hoạch đặt ra là 25 xã), nâng tổng số xã đạt chuẩn lên 158 xã, chiếm 69%, vượt mục tiêu 5 năm (mục tiêu đến 2020 đạt trên 50%), huyện Nghi Xuân được Thủ tướng Chính phủ công nhận huyện đạt chuẩn nông thôn mới; thành phố Hà Tĩnh được Thủ tướng Chính phủ công nhận đạt đô thị loại II; các huyện Đức Thọ, Vũ Quang, Can Lộc, Lộc Hà đang phấn đấu và đã được thông qua Đề án xây dựng đạt chuẩn huyện nông thôn mới giai đoạn 2019 - 2020.

Năm 2018, thực hiện kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội, quốc phòng - an ninh của tỉnh trong điều kiện gặp nhiều khó khăn, thách thức. Nhưng nhờ sự quyết tâm phấn đấu của cả hệ thống chính trị, nên các lĩnh vực vẫn đạt kết quả tốt. Tăng trưởng kinh tế (GRDP) đạt 20,8%. Quy mô GRDP năm 2018 theo giá hiện hành đạt 65 nghìn tỷ đồng, gấp 1,22 lần so với GRDP năm 2015. GRDP bình quân đầu người đạt 51 triệu đồng, tương đương 2.217 USD (cả nước 2.540 USD). Kinh tế tiếp tục chuyển dịch tích cực theo hướng tăng nhanh tỷ trọng công nghiệp². Thu ngân sách đạt 12.784 tỷ đồng, đạt 150,2% kế hoạch Trung ương giao, đạt 136% kế hoạch HĐND tỉnh giao.

Lĩnh vực văn hóa - xã hội đạt nhiều kết quả tích cực. Các giá trị di sản văn hóa được gìn giữ, bảo tồn và tiếp tục phát huy, nhất là Ca Trù, Dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh - Di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại. Cùng với Mộc bản trường học Phúc Giang, sách Hoàng Hoa Sú Trình Đồ đã được UNESCO công nhận là Di sản tư liệu thuộc chương trình ký ức thế giới khu vực châu Á thái bình Dương. Nhiều chỉ tiêu về giáo dục - đào tạo thuộc tốp đầu cả nước. Công tác đào tạo nghề, giải quyết việc làm được chú trọng. Chất lượng công tác chăm sóc sức khỏe cho nhân dân có nhiều chuyển biến tích cực, nhất là chất lượng dịch vụ y tế và tinh thần, thái độ phục vụ người bệnh của đội ngũ cán bộ, bác sĩ, y sỹ, nhân viên y tế. Thực hiện đầy đủ, kịp thời chính sách đối với người có công; giảm nhanh tỷ lệ hộ nghèo³; an sinh xã hội ngày càng đảm bảo.

Quốc phòng - an ninh, trật tự an toàn xã hội được giữ vững. Cải cách hành chính có nhiều tiến bộ; thành lập Trung tâm hành chính công của tỉnh và các huyện, thành phố, thị xã. Chỉ số năng lực cạnh tranh cấp tỉnh (CPI) được nâng lên xếp thứ 23 (tăng 10 bậc so với năm 2017), đặc biệt là Chỉ số về hiệu quả quản trị và hành chính công (PIPA) năm 2018 xếp thứ 7 trong toàn quốc (Tăng 5 bậc so với năm 2017 và thuộc vào tốp đầu của cả nước), góp phần tạo môi trường đầu tư sản xuất, kinh doanh và điều kiện thuận lợi cho người dân, doanh nghiệp.

Công tác xây dựng Đảng và các tổ chức trong hệ thống chính trị được quan tâm chăm lo. Các Đảng bộ, chi bộ đã nghiêm túc thực hiện Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XII) về xây dựng và chỉnh đốn Đảng, gắn với thực hiện Chỉ thị 05 - CT/TW của Bộ

² cơ cấu kinh tế năm 2018: nông nghiệp 15,28%, công nghiệp - xây dựng 43,79%, dịch vụ 40,93% (năm 2009: nông nghiệp 36,58%, công nghiệp - xây dựng 32,69%, dịch vụ 30,73%)

³ Tính cuối năm 2018, tỷ lệ hộ nghèo toàn tỉnh là 6,92%, hộ cận nghèo là 6,57% (Toàn tỉnh có 26.140 hộ nghèo với tổng số nhân khẩu là 59.990 người; hộ cận nghèo là 24.833 hộ với tổng số nhân khẩu là 89.149 người).

Chính trị về “tiếp tục đẩy mạnh việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh”. Xác định việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh là nhiệm vụ quan trọng, thường xuyên trong công tác xây dựng Đảng. Qua học tập và làm theo Bác, đội ngũ cán bộ, đảng viên, đoàn viên, hội viên và các tầng lớp nhân dân đã nhận thức sâu sắc hơn về tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; tạo những chuyển biến tích cực trong việc tu dưỡng, rèn luyện đạo đức, lối sống của cán bộ, đảng viên, phát huy tốt vai trò gương mẫu, tiên phong của lãnh đạo quản lý, người đứng đầu các cơ quan, đơn vị. Từ đó, góp phần ngăn chặn, đẩy lùi các biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ; nhiều vấn đề nỗi cộm, bức xúc được tập trung lãnh đạo, giải quyết kịp thời, hiệu quả, góp phần củng cố niềm tin của nhân dân vào sự lãnh đạo của Đảng và điều hành của chính quyền các cấp. Xuất hiện ngày càng nhiều các tấm gương tiêu biểu trên các lĩnh vực, các địa bàn. Trong 3 năm, toàn tỉnh đã vinh danh 352 gương điển hình tiên tiến trong học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh (54 tập thể, 298 cá nhân). Nhiều mô hình hay, cách làm sáng tạo, hiệu quả đã tác động tích cực đến các lĩnh vực của đời sống xã hội.

Việc đổi mới, sắp xếp tinh gọn tổ chức bộ máy, đảm bảo hoạt động hiệu lực, hiệu quả theo tinh thần Nghị quyết số 18, 19 Hội nghị Trung ương 6 khóa XII được tập trung thực hiện⁴. Công tác tổ chức cán bộ được tập trung chỉ đạo đảm bảo công khai dân chủ; việc bố trí, sử dụng, luân chuyển cán bộ, kết quả kiểm tra, giám sát, thi hành kỷ luật của Đảng được tăng cường, hoạt động của chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể nhân dân đạt nhiều kết quả tích cực. Sức mạnh tổng hợp của khối đoàn kết, thống nhất trong Đảng bộ, sự đồng thuận cao trong nhân dân và của hệ thống chính trị là cơ sở, nền tảng để Hà Tĩnh bứt phá vươn lên phát triển nhanh và toàn diện.

Để góp phần hiện thực hóa mục tiêu “xây dựng một nước Việt Nam hòa bình, thống nhất, độc lập, dân chủ và giàu mạnh” như di nguyện của Người, Đảng bộ và nhân dân Hà Tĩnh tiếp tục phát huy tinh thần đoàn kết, nỗ lực phấn đấu thực hiện thắng lợi mục tiêu tổng quát mà Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ XVIII đã đề ra: *Nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của Đảng bộ, phát huy dân chủ, đoàn kết toàn dân; đẩy mạnh tái cơ cấu kinh tế gắn với đổi mới mô hình tăng trưởng; mở rộng hội nhập; huy động tối đa và sử dụng có hiệu quả các nguồn lực; xây dựng kết cấu hạ tầng đồng bộ, từng bước hiện đại; phát triển mạnh công nghiệp và dịch vụ; gắn với nền công nghiệp hóa, hiện đại hóa; đầu tư phát triển văn hóa - xã hội và hệ thống đô thị ngang tầm với*

⁴ Đến nay, Hà Tĩnh đã tiến hành sắp xếp, tinh giản các phòng, bộ phận trong các ban cấp tỉnh; thực hiện văn phòng cấp ủy phục vụ chung các cơ quan tham mưu, giúp việc Tỉnh ủy. Giảm 03 Đảng bộ. Thực hiện hợp nhất Văn phòng Đoàn ĐBQH, Văn phòng HĐND và Văn phòng UBND; hợp nhất Văn phòng cấp ủy phục vụ chung. Tiếp tục tinh gọn bên trong, giảm 14 phòng chuyên môn của sở, ngành; giảm 29 phòng chuyên môn thuộc các chi cục; giảm từ 26 ban quản lý dự án xuống còn 04 ban. Sắp xếp 9 trung tâm chuyên khoa của ngành Y tế còn 3 trung tâm. Đối với cấp huyện: Hợp nhất Ban Dân vận và Ban Tuyên giáo tại huyện Kỳ Anh. Hợp nhất chức danh Trưởng Ban Dân vận với Chủ tịch MTTQ ở thành phố Hà Tĩnh; tiến hành hợp nhất ban tổ chức và phòng nội vụ, cơ quan ủy ban kiểm tra với thanh tra tại 2 đơn vị; trưởng ban tuyên giáo kiêm giám đốc TTBDCT cấp huyện tại 11 đơn vị; hợp nhất đài truyền thanh - truyền hình với trung tâm văn hóa thành trung tâm văn hóa - truyền thông ở 13/13 huyện, thành phố, thị xã. Đối với xã, phường, thị trấn: sắp xếp lại tổ chức bộ máy của khối Đảng, chính quyền, đoàn thể và các hội; bố trí kiêm nhiệm, liên thông giữa các khối cán bộ; kiêm nhiệm cán bộ bán chuyên trách cấp xã làm bí thư chi bộ; khoán kinh phí hoạt động cho khối không chuyên trách cấp xã; mỗi đơn vị phải giảm được 1/3 tổng số cán bộ, công chức so với số lượng được quy định. Toàn tỉnh tiếp tục giảm 79 thôn, còn lại 2.061 thôn, tổ dân phố và 13.235 cán bộ thôn; giảm chi ngân sách là 339 tỷ đồng.

phát triển kinh tế; bảo vệ môi trường, chủ động ứng phó với biến đổi khí hậu; đảm bảo quốc phòng - an ninh, trật tự an toàn xã hội; nâng cao đời sống vật chất, tinh thần của nhân dân; giữ vững ổn định chính trị; đưa Hà Tĩnh phát triển nhanh hơn, bền vững hơn theo hướng công nghiệp, hiện đại. Trong đó tập trung vào các nhiệm vụ, giải pháp trọng tâm sau:

Một là, tăng cường công tác xây dựng chính đón Đảng, nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của các tổ chức đảng; thực hiện hiệu quả Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XII) về tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng. Tiếp tục đổi mới phương thức lãnh đạo của Đảng, xây dựng tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hiệu lực, hiệu quả theo tinh thần Nghị quyết Trung ương 6, 7, 8 (khóa XII), Nghị quyết số 37 - NQ/TW của Bộ Chính trị và Nghị quyết số 635/2019 UBTVQH14 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về sắp xếp đơn vị hành chính cấp huyện, cấp xã giai đoạn 2019 - 2021. Xây dựng chính quyền các cấp năng động, liêm chính. Tập trung xây dựng đội ngũ cán bộ các cấp đảm bảo năng lực, phẩm chất và uy tín đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong thời kỳ mới.

Hai là, tiếp tục thực hiện có hiệu quả Chỉ thị 05 - CT/TW của Bộ Chính trị về học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, nhất là Chuyên đề năm 2019 “Về xây dựng ý thức tôn trọng nhân dân, phát huy dân chủ, chăm lo đời sống nhân dân”, xem đây là nhiệm vụ thường xuyên, hành động tự giác trong Đảng, hệ thống chính trị và xã hội; tạo sự chuyển biến rõ nét về nhận thức và hành động của các tổ chức đảng, chính quyền, đoàn thể, của mỗi cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức, đoàn viên, hội viên. Tiếp tục bổ sung, xây dựng và thực hiện những chuẩn mực đạo đức theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh phù hợp với đặc điểm của từng ngành, địa phương, cơ quan, đơn vị. Xác định rõ trách nhiệm gương mẫu của cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ lãnh đạo chủ chốt, người đứng đầu các cấp, các ngành, các địa phương, cơ quan, đơn vị theo các quy định của Trung ương, của Tỉnh.

Ba là, xác định công tác cải cách hành chính là khâu đột phá, trọng tâm nhằm thực hiện cắt giảm thủ tục, thành phần hồ sơ thủ tục hành chính; sắp xếp bộ máy, tinh giản biên chế, nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ, công chức, đạo đức công vụ. Tập trung rà soát, đảm bảo khách quan, đúng thực trạng hoạt động của các cơ quan, đơn vị; khắc phục những yếu kém trong lãnh đạo, chỉ đạo, điều hành của bộ máy các cơ quan, đơn vị, những biểu hiện tắc trách, những nhiễu, phiền hà trong thực thi công vụ của cán bộ, công chức, viên chức. Nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của các tổ chức đảng, hiệu lực, hiệu quả quản lý, điều hành, hoạt động của bộ máy chính quyền, các cơ quan, đơn vị; nâng cao niềm tin của người dân và doanh nghiệp đối với các cơ quan trong bộ máy công quyền.

Bốn là, tiếp tục thực hiện nhất quán chủ trương xây dựng Khu Kinh tế Vũng Áng trở thành khu kinh tế động lực, trung tâm công nghiệp, thương mại - dịch vụ hiện đại của khu vực và cả nước; đẩy nhanh tiến độ điều chỉnh Quy hoạch tổng thể đến năm 2020 và lập Quy hoạch tỉnh thời kỳ 2021- 2030, tầm nhìn đến 2050, hoàn chỉnh đề án tổng thể phát triển kinh tế - xã hội; quan tâm phát triển du lịch, dịch vụ, sản xuất nông nghiệp công nghệ cao, xây dựng hạ tầng đồng bộ trực phát triển ven biển, đảm bảo phát triển bền vững cho Hà Tĩnh gắn với phát triển liên vùng các tỉnh khu vực.

Năm là, tập trung cải thiện môi trường đầu tư sản xuất, kinh doanh; đa dạng hóa các hình thức thu hút đầu tư và loại hình đầu tư để phát triển khu vực công nghiệp, dịch vụ, du lịch. Tập trung đẩy nhanh tiến độ các công trình, dự án trọng điểm. Quan tâm đầu tư phát triển kết cấu hạ tầng. Chỉ đạo quyết liệt cơ cấu lại ngành nông nghiệp gắn với đổi mới mô hình tăng trưởng, xây dựng nông thôn mới, kết nối đô thị. Đẩy mạnh phong trào xây dựng nông thôn mới, gắn với đô thị văn minh; xây dựng Khu dân cư NTM kiểu mẫu, vườn mẫu đi vào chất lượng, chiều sâu, góp phần phát triển kinh tế, nâng cao thu nhập cho nhân dân. Tập trung mọi giải pháp, xây dựng Đức Thọ, Lộc Hà, Can Lộc, Vũ Quang đạt chuẩn huyện nông thôn mới trong giai đoạn 2019 - 2020. Tiếp tục hoàn thiện các tiêu chuẩn đô thị loại 3 đối với thị xã Kỳ Anh, thị xã Hồng Lĩnh theo mục tiêu Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ XVIII.

Sáu là, phát triển toàn diện lĩnh vực văn hóa - xã hội. Đẩy mạnh ứng dụng khoa học và công nghệ, tạo động lực cho tăng trưởng kinh tế theo chiều sâu. Nâng cao chất lượng chiều sâu lĩnh vực giáo dục - đào tạo và công tác bảo vệ, chăm sóc sức khỏe nhân dân. Tăng cường công tác quản lý nhà nước trên các lĩnh vực, đặc biệt quan tâm công tác bảo vệ môi trường, ứng phó với biến đổi khí hậu. Thường xuyên chăm lo nâng cao đời sống nhân dân, bảo đảm an sinh xã hội. Tăng cường công tác phòng, chống tham nhũng, lãng phí. Tiếp tục mở rộng, nâng cao hiệu quả hợp tác đối ngoại. Đảm bảo quốc phòng - an ninh, giữ vững ổn định chính trị, trật tự an toàn xã hội nâng cao tinh thần cảnh giác cho nhân dân trước những âm mưu chống phá của các thế lực thù địch.

Bảy là, phát huy vai trò giám sát, phản biện xã hội của MTTQ và các đoàn thể chính trị - xã hội, nhất là hoạt động giám sát, phản biện xã hội và tập hợp đoàn viên, hội viên, các tầng lớp nhân dân, xây dựng khối đoàn kết và tạo sức mạnh tổng hợp của cả hệ thống chính trị, quyết tâm thực hiện thắng lợi các mục tiêu, nhiệm vụ đề ra.

* * *

Kỷ niệm 50 năm ngày Bác đi xa, ôn lại lời căn dặn của Người trong Di chúc, là dịp để mỗi cán bộ, đảng viên, mỗi tổ chức Đảng tự soi rọi lại mình; phản ánh xây dựng Đảng ngày càng trong sạch, vững mạnh lanh đạo khôi đại đoàn kết toàn dân “xây dựng một nước Việt Nam hòa bình, thống nhất, độc lập, dân chủ và giàu mạnh” như di nguyện của Người.

BAN TUYÊN GIÁO TRUNG ƯƠNG - BAN TUYÊN GIÁO TỈNH ỦY